

Nazwa zajęć: Metodyka edukacji polonistycznej		Methodology of Polish studies	
Kierunek: Pedagogika			Obowiązuje od roku ak. 2019/2020
Poziom: II stopnia	Profil: praktyczny	Grupa zajęć: Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci (uczniów)	
Semestr: II	Forma zaliczenia: Z - zaliczenie na ocenę	Punkty ECTS: 2	Zajęcia do wyboru: Tak
		Język zajęć: polski	

Forma zajęć i liczba godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych:

Ćwiczenia 15 / 8	Projekt 15 / 8	Suma godzin: 30 / 16
----------------------------	--------------------------	--------------------------------

Specjalność:
Edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne

Nazwiska osób odpowiedzialnych za zajęcia:
prof. dr hab. Małgorzata Kamińska/ dr Agnieszka Głowala/ dr Elżbieta Pędraszewska-Iskrzak

Opis zajęć:
Przedmiot adresowany jest do studentów kierunku pedagogika studiów II stopnia na specjalności edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne, którzy przyswoili podstawy dydaktyki ogólnej, dydaktyki i edukacji polonistycznej. Celem przedmiotu jest pogłębienie wiedzy studenta o prawidłowościach rozwoju mowy i języka dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz poszerzenie kompetencji z zakresu metodyki języka polskiego w edukacji elementarnej. Program zajęć zmierza do doskonalenia umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych w zakresie rozwijania mowy i kształcenia języka w edukacji elementarnej z wykorzystaniem podstaw metodyki języka polskiego i innowacyjnych rozwiązań dydaktycznych w pracy z małym dzieckiem. Rozwiązywanie i projektowanie konkretnych sytuacji edukacyjnych ma także za zadanie uświadomienie studenta na kulturę i piękno języka polskiego oraz rozwinięcie gotowości do podejmowania działań nad doskonaleniem języka dziecka w różnych aspektach.

Cele dydaktyczne:
Pogłębianie znajomości podstaw edukacji językowej dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w aspekcie teoretycznym i praktycznym.

Student posiada wiedzy o prawidłowościach rozwoju mowy i języka dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz znajomość podstaw metodyki języka polskiego w edukacji elementarnej.

Student posiada umiejętność organizowania sytuacji edukacyjnych w zakresie rozwijania mowy i kształcenia języka w edukacji elementarnej z wykorzystaniem podstaw metodyki języka polskiego.

Student przejawia wrażliwość na kulturę i piękno języka polskiego oraz gotowość do podejmowania działań nad doskonaleniem języka dziecka w różnych aspektach oraz własnych kompetencji w zakresie metodyki edukacji polonistycznej w przedszkolu i szkole.

Metody dydaktyczne:				Metody oceniania:	
MP1	pogadanka	MS3	dyskusja dydaktyczna	MO1	praca pisemna
MP2	praca ze źródłem drukowanym	ME1	drama	MO2	praca projektowa
MP3	praca ze źródłem elektronicznym	ME2	pokaz		
MC1	ćwiczenie praktyczne				
MC2	projekt				
MS1	burza mózgów				
MS2	metoda inscenizacji				

Ćwiczenia

C01	Treści wychowania i edukacji polonistycznej w podstawie programowej i wybranych programach.
C02	Właściwości procesów poznawczych i myślenia dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Rozwój mowy dziecka w wieku.
C03	Sposoby doskonalenia języka dziecka w przedszkolu. Ćwiczenia słownikowe i gramatyczne w formie zabawy.
C04	Możliwości zastosowania obrazka i historyjki obrazkowej w elementarnej edukacji polonistycznej.
C05	Psychologiczne i fizjologiczne podstawy nauki czytania i pisanie. Tok metodyczny wprowadzenia litery.
C06	Przygotowanie do nauki czytania i pisanie w przedszkolu. Gotowość do nauki czytania i pisanie.
C07	Sposoby opracowania opowiadania w edukacji elementarnej.
C08	Praca z wierszem. Uczenie się wierszy na pamięć i recytacja. Praca z wierszem. Uczenie się wierszy na pamięć i recytacja.
C09	Etapy i sposoby pracy z czytanką.

Projekt

P01	Projekt z zakresu edukacji polonistycznej - organizacja, metody, zadania.
P02	Wykorzystanie literatury w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej.
P03	Dłuższe wypowiedzi pisemne. Ćwiczenia stylistyczne.
P04	Źródła, rodzaje i metody opracowania ćwiczeń słownikowo- frazeologicznych.
P05	Podstawy ortografii języka polskiego i metodyki nauczania ortografii. Rodzaje i charakterystyka ćwiczeń ortograficznych. Aktywizujące metody nauczania ortografii.
P06	Podstawy gramatyki języka polskiego (fonetyka, części mowy, fleksja, słowotwórstwo, składnia). Podstawowe ćwiczenia gramatyczne.
P07	Działania twórcze i rozwiązywanie problemów w edukacji polonistycznej.
P08	Kompetencje nauczyciela w zakresie realizacji treści wychowania polonistycznego i edukacji polonistycznej.
P09	Prezentacja projektów i ewaluacja.

Literatura podstawowa

1	Czelakowska D., Metodyka edukacji polonistycznej dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2009.
2	Czelakowska D., Stymulacja kreatywności językowej dzieci w wieku wczesnoszkolnym, Kraków 2005.
3	Jurek A., Rozwój dziecka a metody nauczania czytania i pisanie, Gdańsk 2012.
4	Dymara B. (red.) Wczesnoszkolna edukacja literacka, Kraków 1996.
5	Uryga Z. Sienko M. (red.), Kształcenie sprawności językowej i komunikacyjnej, Kraków 2005.

Literatura uzupełniająca

1	Krasowicz-Kupis G., Rozwój świadomości językowej dziecka. Teoria i praktyka, Lublin 2004.
2	Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego : literaturoznawstwo i dydaktyka / Anna Pilch. - Kraków 2003.
3	Berthet D. Wprowadzenie do nauki pisanie, Warszawa 2002.
4	Maurer A. (red.), Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych, Kraków 2003.
5	Awramiuk E., Lingwistyczne podstawy początkowej nauki czytania i pisanie po polsku, Białystok 2006.
6	Kultura literacka dzieci i młodzieży u progu XXI stulecia, praca zbiorowa / pod red. Joanny Papuzińskiej i Grzegorza Leszczyńskiego, Warszawa 2002.
7	Animacja czytelnictwa dziecięcego: koncepcje, doświadczenia, postulaty, praca zbiorowa / pod red. Joanny Papuzińskiej i Grażyny Walczewskiej-Klimczak, Płock 2004
8	Dziecko w świecie emocji literackich / Joanna Papuzińska, Warszawa 1996.

9 Książka dla dziecka : wczoraj, dziś, jutro / pod red. Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz i Ireny Sochy, Katowice 1998.
10 Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego : literaturoznawstwo i dydaktyka / Anna Pilch, Kraków 2003.

Zróżnicowanie

1 Podstawa programowa wychowania przedszkolnego.
2 Podstawa programowa I etap edukacyjny (klasy I-III).

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia jest pogłębiona znajomość prawidłowości rozwoju mowy i języka dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym oraz metodyki języka polskiego w edukacji elementarnej, umiejętności organizowania sytuacji edukacyjnych w zakresie kształcenia języka oraz przejawianie wrażliwości na kulturę języka i gotowości działań nad doskonaleniem języka dziecka w różnych aspektach (uczestniczenie w zajęciach, aktywność na zajęciach, pozytywna ocena z pracy pisemnej i pracy projektowej)

Przykłady pytań zaliczeniowych

Opisz rozwój mowy dziecka w wieku przedszkolnym.
Przedstaw główne zadania edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III.
Scharakteryzuj właściwości mowy i języka dziecka w wieku wczesnoszkolnym.
Opisz najczęściej występujące u dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym zaburzenia mowy.
Przedstaw sposoby doskonalenia języka dziecka w wieku przedszkolnym. Podaj przykłady ćwiczeń.
Wskaż na możliwości wykorzystania obrazka w zakresie edukacji językowej w edukacji elementarnej.
Zaprojektuj zajęcia z wykorzystaniem historyjki obrazkowej (scenariusz, projekt).
Przedstaw cechy czytania i etapy nauki czytania.
Opisz fazy rozwoju umiejętności pisania oraz podstawowe błędy graficzne.
Opracuj przykłady ćwiczeń na rozwijanie umiejętności czytania ze zrozumieniem z uwzględnieniem stopnia trudności (scenariusz, projekt).
Przedstaw sposoby pracy z wierszem w edukacji elementarnej (scenariusz, projekt).
Opisz sposoby nauki wiersza na pamięć w edukacji elementarnej.
Przedstaw proces kształtowania umiejętności pisania opowiadania lub opisu (scenariusz, projekt).
Przebieg podstawowych ćwiczeń ortograficznych (przepisywanie, pisanie z pamięci, pisanie ze słuchu) -(scenariusz, projekt)
Opisz tok metodyczny wprowadzenia rzeczownika (czasownika, przysłówka) - scenariusz.
Przedstaw zasadnicze cele i etapy ćwiczeń słownikowych.
Zaprojektuj sytuację w zakresie edukacji polonistycznej, w której wystąpią działania twórcze dzieci (scenariusz, projekt).

Obciążenie pracą studenta

Studia stacjonarne/niestacjonarne

Forma pracy studenta	Ćwiczenia		Projekt		Suma	
Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	15 g	8 g	15 g	8 g	30 g	16 g
Zapoznanie się z literaturą przedmiotu	5 g	8 g			5 g	8 g
Przygotowanie się do zajęć	5 g	8 g			5 g	8 g
Przygotowanie się do kolokwium						
Realizacja zadanych ćwiczeń i zadań						
Przygotowanie sprawozdania z ćwiczeń						
Przygotowanie projektu / pracy	5 g	8 g	5 g	10 g	10 g	18 g
Przygotowanie się i udział w egzaminie						
	30 g	32 g	20 g	18 g	50 g	50 g

Efekty uczenia się	KEK	Treści kształcenia	Metody dydaktyczne	M. oceniania
posiada pogłębioną i uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyki języka polskiego w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej obejmującą fakty i zjawiska oraz metody i teorie pedagogiczne, a także zależności między nimi (zna terminologię, teorię i metodykę)	K_W01	C01-C09 P01-P09	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1,MS2,MS3, ME1,ME2	M01, M02
ma uporządkowaną wiedzę na temat procesu nauczania i uczenia się w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III	K_W03	C01-C09 P01-P09	MP1, MP2, MP3, MC1, MC2, MS1,MS2,MS3, ME1,ME2	M01, M02
potrafi dokonać analizy i oceny problemów pedagogicznych i generować oryginalne ich rozwiązania oraz przewidywać skutki planowanych działań w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej	K_U01	C01-C09 P01-P09	MP1, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3,ME1,ME2	M01,M02
potrafi dobrać odpowiednie metody, środki i techniki, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne w celu efektywnej realizacji zadań z zakresu edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III	K_U02	C01-C09 P01-P09	MP1, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3,ME1,ME2	M01,M02
potrafi pracować w zespole, a także pełnić rolę lidera w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych związanych z projektowaniem realizacji treści w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III	K_U12	C01-C09 P01-P09	MC1,MC2,MS1,MS2,MS3,ME1,ME2	M01,M02
odznacza się rozwagą i dojrzałością w odbiorze treści oraz rozumie konieczność ich właściwego doboru w celu projektowania działań w zakresie edukacji polonistycznej w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	K_K01	C01-C09 P01-P09	MP1,MP2, MP3, MC1,MC2,MS1,MS2,MS3, ME1,ME2	M01,M02

posiada wiedzę na temat współczesnych teorii dotyczących kształcenia dziecka w zakresie języka polskiego w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej oraz różnorodnych uwarunkowań tych procesów	N_W04	C01-C09 P01-P09	MP1,MP2,MP3, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1,ME2	M01,M02
posiada wiedzę na temat metodyki wykonywania zadań – norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w edukacji polonistycznej w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej	N_W10	C01-C09 P01-P09	MP1, MP2, MP3,MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1,ME2	M01,M02
potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu języka polskiego oraz metodyki nauczania języka polskiego do analizowania i interpretowania określonego rodzaju sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w przedszkolu i klasach I-III, a także motywów i wzorów zachowań uczestników tych sytuacji	N_U02	C01-C09 P01-P09	MP1, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1, ME2	M01,M02
potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i edukacji wczesnoszkolnej	N_U07	C01-C09 P01-P09	MP1, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1, ME2	M01,M02
potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej w tym zakresie	N_U08	C01-C09 P01-P09	MP1, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1, ME2	M01,M02
ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I-III	N_K03	C01-C09 P01-P09	MP1, MP2, MP3, MC1,MC2, MS1,MS2,MS3, ME1, ME2	M01,M02